

Yleiskatsaus hankinnoista vuodelta 2025

Salon kaupungin uusi hankintapoliittinen ohjelma kaudelle 2024-2028 hyväksyttiin kaupunginhallituksen kokouksessa 253 § 26.8.2024. Uuden hankintapoliittisen ohjelman keskeisinä yleisinä tavoitteina ovat hankintojen vastuullisuuden ja kestävyys-toteuttaminen sekä hankintojen kehittäminen kaikissa kaupungin hankinnoissa. Vastuullisuudella ja kestävyydellä tarkoitetaan taloudellista, ekologista ja sosiaalista kestävyyttä. Ohjelmassa on määritelty kolme päämäärää, jotka on johdettu suoraan kaupunkistrategiasta. Nämä ovat Elinvoimaiset hankinnat, Hyvinvointia tukevat hankinnat ja Kestävän talouden hankinnat. Näiden päämäärien alle on määritelty keskeiset tavoitteet, jotka tulevat ohjaamaan kaupungin tekemiä hankintoja ohjelmakaudella.

Hankintapoliittisen ohjelman 2024-2028 jalkautus on alkanut, mutta se on osin kesken. Ohjelmaa on tarkoitus saada jalkautettua osaksi palvelualueiden toimintaa. Siten myös tavoitteiden toteuttaminen on vasta alkuvaiheessa, mutta muutamat asiat ja osa tavoitteista ovat jo toteutuneet hyvin. Suuri osa ohjelman tavoitteista ovat alkaneet muutamia tavoitteita lukuun ottamatta. Hankintapoliittisen ohjelman tavoitteiden on tarkoitus tulla osaksi käytännön työtä ja hankintaprosessia.

Hankintapalvelut on pyrkinyt lisäämään hankintakohtaisia ohjeita kaupungin henkilöstön käyttöön. Lisäksi kilpailutusjärjestelmän (Cloudia) ja asiahallintajärjestelmän (Dynasty10) välinen integraatio otettiin tuotantokäyttöön vuoden 2024 syksyllä. Integraatio toimii ja asiakirjat siirtyvät sähköisesti asiahallintajärjestelmään (Dynasty), mikä helpottaa työtä melko paljon. Palvelualueiden hankintaosaamista on pyritty kehittämään edelleen. Hankintayhdyshenkilöt eivät ole kokoontuneet vuonna 2025 säännöllisesti, vaan tehtävää on tarkoitus kehittää tulevana vuosina muulla tavalla.

Salon kaupungin hankintapalvelujen kautta kilpailutettiin tai valmisteltiin vuosittain merkittävä määrä hankintoja, keskimäärin yhteensä noin 110 hankintaa per vuosi. Määrä on kaikkein suurin tähän mennessä. Hankinnat kilpailutettiin pääsääntöisesti sähköisen hankintajärjestelmän Cloudian kautta. Kilpailutettavien hankintojen määrä on edelleen kaupungin hankintapalvelujen resursseihin nähden hyvin suuri. EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja on ollut keskimäärin 15 kpl vuodessa, kansalliset kynnysarvot ylittäviä 36 kpl vuodessa ja kansalliset kynnysarvot alittavia eli pienhankintoja noin 50 kpl vuodessa. Vuonna 2025 Markkinaoikeudessa on ollut vireillä yksi tapaus koskien jäähallin sähkötöiden urakan hankintaa ja josta myös saatiin päätös vuonna 2025.

Yhteishankintayksikköjen osalta Salon kaupunki on hyödyntänyt lähinnä Hansel Oy:n, Kuntien Tiera Oy:n, Turun seutuhankintojen sekä Sarastia Oy:n palveluja. Salon kaupunki on hyödyntänyt yhteishankintayksikköiden kilpailuttamia hankintoja tapauskohtaisesti arvioiden ja lähinnä rutiini- ja volyymituotteiden hankinnoissa. Yhteishankintojen määrä on hyvin pieni verrattuna kaikkiin kaupungin kilpailuttamiin hankintoihin.

Yhteenvetona voidaan todeta, että hankintapoliittisen ohjelman tavoitteet ovat alkamassa ja hankintoja on kehitetty eri tavoin vuonna 2025. Hankintapalveluissa tapahtui loppuvuodesta henkilöstömuutoksia, jonka johdosta resurssit keskitettiin pääasiassa kilpailutusten toteuttamiseen. Resurssimuutoksista ovat omalta osaltaan viivästyttäneet hankintapoliittisen ohjelman jalkauttamista sekä toteuttamista ja sitä pyritään edistämään tulevinä vuosina aiempaa enemmän.

7.1 Elinvoimaiset hankinnat

Tavoite	Toimenpide	Seuranta / Mittari	Vastuutaho	Toteuma
Kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa arvioidaan vaikutukset markkinoihin ja markkinavuoropuheluita lisätään.	<p>1. Selvitetään markkinavuoropuhelun tarve hankinnan suunnitteluvaiheessa.</p> <p>2. Tehdään laajoissa hankinnoissa markkinavaikutusten arviointi.</p>	<p>1. Tehtyjen markkinavuoropuhelujen määrä.</p> <p>2. Tehdyt arvioinnit / mahdolliset vaikutusten arvioinnit.</p>	Palvelualueet ja hankintapalvelut	<p>1. Markkinavuoropuhelujen määrä lisääntyy koko ajan. Markkinavuoropuheluita toteutettiin eri tavoin vuonna 2025 useissa hankinnoissa, joista suurimpana mm. liikennepalvelujen, Vuohensaaren palveluntuottajan ja ajoneuvojen hankinnat.</p> <p>2. Arviointeja ei ole vielä tehty.</p>
Aktivoidaan yrityksiä osallistumaan julkisiin hankintoihin. Edistetään kaupungin hankinnoilla kilpailun syntymistä.	<p>1. Tehdään kysely yrityksille kaupungin hankintoihin osallistumisesta.</p> <p>2. Hankinnat kilpailutetaan tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.</p>	<p>Jatkuva seuranta.</p> <p>Saatujen tarjousten määrä (keskiarvo) / hankinta / vuosi.</p>	Palvelualueet ja hankintapalvelut	<p>1. Kyselyä ei ole vielä toteutettu.</p> <p>2. Saatujen tarjousten määrä vuonna 2025 oli keskiarvoltaan viisi (5) tarjousta per kilpailutus. Määrä on hyvä. Tarjouspyyntöihin tutustuneita tarjoajia oli keskimäärin 30 tarjoajaa per hankinta, mikä on vuotta 2024 enemmän.</p>
Mahdollistetaan myös pienten ja keskisuurten yritysten osallistuminen tarjouskilpailuihin hankinnan kohde huomioiden.	Selvitetään osatarjousten mahdollisuus hankinnan suunnitteluvaiheessa ja seurataan osatarjoukset sallivien tarjouspyyntöjen määrää.	<p>Jatkuva seuranta.</p> <p>Osatarjoukset sallivat hankinnat, kpl / vuosi.</p>	Palvelualueet ja hankintapalvelut	Vuonna 2025 kilpailutettiin noin 110 hankintaa, joissa 18:een hankintaan sai jättää osatarjouksen. On huomattava, että iso osa kilpailutettujen hankintojen lukumäärästä on pienhankintoina kilpailutettuja, yhden kohteen rakennusurakoita.
Lisätään viestintää onnistuneista hankintaesimerkeistä.	Lisätään viestintää onnistuneista hankinnoista kaupungin tiedotuksessa.	Onnistuneet hankinnat, kpl / vuosi, tehdyt tiedotteet	Hankintapalvelut, palvelualueet ja yhteisöpalvelut/viestintä	Tavoitteen toteuttaminen on alkanut. Vuonna 2025 ei tehty erillistä tiedotetta hankinnoista, mutta viestinnän ja elinvoimapalvelujen kanssa on käynnistetty työ hankintojen tiedottamisen kehittämiseksi.

7.2 Hyvinvointia tukevat hankinnat

Tavoite	Toimenpide	Seuranta / Mittari	Vastuutaho	Toteuma
Hiilineutraalien hankintojen määrää lisätään. Selvitetään vaikuttavimmat hankinnat hiilineutraaliuden kannalta.	<p>1. Tunnistetaan ne hankinnat, joilla on merkittävä vaikutus hiilineutraaliuteen.</p> <p>2. Lisätään hiilineutraaliuden kriteerejä mahdollisuuksien mukaan hankinnoissa.</p>	<p>1. Merkittävimmät hiilineutraalit hankinnat tunnistettu.</p> <p>2. Hiilineutraalien hankintojen määrä / vuosi</p>	Palvelualueet, hankintapalvelut	<p>1. Tavoitteen toteuma on alkanut. Hiilineutraaleja hankintoja tunnistetaan hankinnan suunnitteluvaiheessa. Erillistä selvitystä ei ole tehty.</p> <p>2. Vuonna 2025 hiilineutraalius huomioitiin mm. kuljetuspalvelujen ja ajoneuvojen hankinnoissa. Arvioitu hiilineutraalien hankintojen arvioitu määrä on noin 5-10 hankintaa. Tavoitteena on kehittää selkeämpi seuranta hiilineutraaleille hankinnoille.</p>
Vastuulliset elintarvikehankinnat. Elintarvikehankintojen minimivaatimukset pyritään laatimaan siten, että hankitaan Suomen lainsäädännön vaatimuksin tuotettuja elintarvikkeita.	Elintarvikehankintojen minimivaatimukset pyritään laatimaan siten, että hankitaan Suomen lainsäädännön vaatimuksin tuotettuja elintarvikkeita.	Elintarvikehankinnan kriteerit / hankinnan toteuma ja saadut tarjoukset	Ravitsemispalvelut ja hankintapalvelut	Elintarvikkeiden hankinnasta on voimassa oleva sopimus, jossa kyseiset asiat on huomioitu. Seuraava kilpailutus toteutetaan vuonna 2026.
Lisätään kiertotaloutta tukevien hankintojen määrää ja tavoitellaan materiaalitehokkaita hankintoja.	<p>1. Selvitetään tavarahankintojen valmistelussa mahdollisuus hyödyntää kierrätettäviä ja uusiutuvia materiaaleja.</p> <p>2. Hankitaan pitkän elinkaaren tuotteita sekä kiinnitetään huomiota tuotteiden korjattavuuteen ja haitattomuuteen.</p> <p>3. Lisätään yhteiskäyttöisiä tavaroita ja palveluja.</p>	<p>1. Toteutetut hankinnat, joissa huomioitu kierrätettävyyden ja uusiutuvien materiaalien.</p> <p>2. Pitkän elinkaaren tuotteiden osuus toteutuneista hankinnoista.</p> <p>3. Selvitetään sähköisen jakamislustan mahdollisuutta yhteiskäyttöisten tavaroiden osalta.</p>	Palvelualueet ja hankintapalvelut	<p>1. Toimistokalusteiden yhteishankinnassa on yhtenä osa-alueena kierrätettävät kalusteet. Vuonna 2025 henkilöstön muistimishankinnassa huomioitiin tuotteen valmistus kierrätetystä materiaaleista.</p> <p>2. Tavoitteen toteutuminen ei ole vielä alkanut.</p> <p>3. Tavoitteen toteutuminen ei ole vielä alkanut. Sähköisen jakamislustan osalta on tehty kartoitusta mahdollisen järjestelmän osalta.</p>

7.2 Hyvinvointia tukevat hankinnat

Tavoite	Toimenpide	Seuranta / Mittari	Vastuutaho	Toteuma
Osallistetaan käyttäjiä hankinnan valmistelussa ja huomioidaan erityisesti lapset käyttäjinä (lapsiystävällinen kunta).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luodaan kriteerit hankinnan valmisteluvaiheessa käyttäjien osallistamiselle. 2. Selvitetään kynnyksarvot ylittävässä hankinnoissa mahdollisuus osallistaa hankinnan käyttäjiä. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toteutetut hankinnat, joissa käyttäjien osallistaminen tehty. 2. Jatkuva seuranta 	Palvelualueet ja hankintapalvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vuonna 2025 tilausajopalvelujen hankinnan valmistelussa tehtiin kysely käyttäjille. Henkilöstön muistamislahjan hankinnassa osallistettiin henkilöstöä. 2. Asiaa selvitetään mahdollisuuksien mukaan aina kunkin hankinnan valmistelun yhteydessä.
Tunnistetaan hankinnat, joissa on erityisesti kiinnitettävä huomiota sosiaaliseen ja eettiseen vastuullisuuteen.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selvitetään keskeiset hankinnat, joissa sosiaalisuus ja eettisyys korostuvat ja joissa on riskejä. 2. Laaditaan mallikriteerit tai Code of Conduct -ohje hankintojen eettisiksi kriteereiksi / periaatteiksi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Keskeiset hankinnat selvitetty. 2. Mallikriteerit / -ohjeet laadittu. 	Hankintapalvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tavoitteen toteutuminen ei ole alkanut. Käytännön hankintatoimessa arvioidaan kuitenkin kunkin hankinnan mahdolliset sosiaaliset ja eettiset riskit. Suojavaatteiden hankinnan valmistelussa on selvitetty eettisiä kriteerejä. 2. Tavoitteen toteutuminen ei ole vielä alkanut.
Edistetään heikommassa työmarkkina-asemassa olevien, esimerkiksi nuorten, maahanmuuttajien ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä siihen soveltuvilla hankinnoilla. Kehitetään hankinnoilla työllistämisen mallia ja hankintaehdon soveltamisen käytäntöjä.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luodaan hankinnoilla työllistämisen malli ja ohjeistus. 2. Sovelletaan tarkoituksenmukaisissa hankinnoissa työllistämisen mallia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Työllistämisen malli ja ohjeistus tehty. 2. Tehdyt hankinnat, joissa työllistäminen huomioitu. 	Työllisyyspalvelut ja hankintapalvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tavoitteen toteuttaminen on alkanut. Työllisyyspalvelujen kanssa on aloitettu uuden ohjeistuksen ja mallin laadinta ja se on valmistumassa vuonna 2026. 2. Muutamassa yhteishankinnassa on huomioitu työllistäminen. Työllistämisen ohjeet ovat kesken, joten kriteerejä ei tästä johtuen ole vielä käytetty.

7.3 Kestävän talouden hankinnat

Tavoite	Toimenpide	Seuranta / Mittari	Vastuutaho	Toteuma
Kaupungin hankinnat ovat kokonaistaloudellisia ja kustannustehokkaita hankinnan elinkaarihuomioiden.	<p>1. Arvioidaan hankintojen taloudelliset vaikutukset sekä suunnittelussa että sopimusvaiheessa.</p> <p>2. Kehitetään hankintojen elinkaarikustannusten arviointia.</p>	Jatkuva seuranta	Palvelualueet ja hankintapalvelut	<p>1. Kunkin hankinnan yhteydessä arvioidaan hankinnan kustannukset ja taloudelliset vaikutukset yleisellä tasolla.</p> <p>2. Tavoitteen toteutuminen ei ole alkanut.</p>
Lisätään energiatehokkaita hankintoja etenkin rakentamisessa.	Toteutetaan kiinteistöjen lämmitystapamuutoksia. Päivitetään kiinteistöjen teknisiä järjestelmiä energiatehokkaiksi.	Tehdyt hankinnat, joissa toteutettu energiatehokas ratkaisu.	Tilapalvelut	Vuonna 2025 toteutettiin öljylämmityksen vaihto maalämpöön Särkisalokodin, Komisuon koulun ja Suomusjärven kirjaston osalta. Jäähallin rakennusurakassa on otettu huomioon energiatehokkaat ratkaisut. Lisäksi on toteutettu valaistuksen uusia energiatehokkaampiin valaistuksiin. Ylhäistentie 2:ssa toteutettiin ilmanvaihdon saneeraus.
Hyödynnetään kaupungin yhteishankintayksikkö-kumppanien kilpailutuksia etenkin volyymi- ja rutiinituotteiden hankinnoissa silloin, kun hankinnalla ei ole erityistä paikallista vaikutavuutta.	Hyödynnetään yhteishankintoja tapauskohtaisen arvion ja tavoitteen mukaan.	Yhteishankintojen määrä	Palvelualueet ja hankintapalvelut	Vuonna 2025 sitouduttiin yhteensä neljään yhteishankintaan. Kyseiset yhteishankinnat ovat olleet rutiiniluonteisia tavara- ja palveluhankintoja.
Vahvistetaan hankintojen johtamista sekä tunnistetaan strategisesti merkittävimmät hankinnat.	Toimialat tunnistavat keskeiset strategiset hankinnat ja niiden vaikutukset.	Toimialan strategiset hankinnat tunnistettu.	Toimialajohtaja ja hankintapalvelut	Tavoitteen toteutuminen on vielä kesken. Toimialat ovat laatineet hankintasuunnitelmat vuosittain, minkä yhteydessä strategisia hankintoja on mahdollista huomioida.
Joukkoliikenteen ja koulukuljetusten hankinnat toteutetaan siten, että sopimuskaudella mahdollistetaan uusien toimintamallien ja teknologian hyödyntäminen.	Selvitetään ja mahdollisuuksien mukaan huomioidaan kunkin kuljetushankinnan valmistelussa uusien toimintamallien ja teknologian hyödyntäminen.	Toteutuneet hankinnat, joissa uusia toimintamalleja ja teknologiaa hyödynnetty.	Liikennepalvelut	Tavoite on toteutunut. Oppilaskuljetusten ja palveluliikenteen hankinta kilpailutettiin vuonna 2024, jossa otettiin käyttöön uusi toimintamalli, jossa koulukuljetuksiin käytettävä kalusto hyödynnetään palveluliikenteeseen. Lisäksi hankintaan sisällytettiin mahdollisuus ottaa käyttöön kuljetusten toiminnanohjausjärjestelmä, jolla kuljetusten seuranta voidaan tehostaa ja asiakastiedotusta parantaa. Järjestelmä on otettu käyttöön syksyllä 2025.